

แนวทางแก้ไขปรับปรุงนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม
ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547
(ฉบับสมบูรณ์)

นาย สมพล โตถาวร

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565

หัวข้อเอกัตศึกษา แนวทางแก้ไขปรับปรุงนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม
ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

โดย นายสมพล โตถาวร

รหัสประจำตัว 648 02479 34

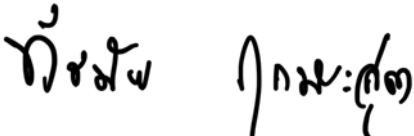
หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา กฎหมายธุรกิจทั่วไป

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษ์สุต

ปีการศึกษา 2565

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษ์สุต)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	4
บทที่ 2 แนวคิดและปัญหาของการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของประเทศไทย	5
2.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547	6
2.2 การมีสถานะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	7
2.3 ลักษณะและขั้นตอนการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	8
2.3.1 เกณฑ์การแบ่งประเภทของการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	8
2.3.2 ขั้นตอนการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมมีขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	9
2.3.2.1 การตรวจสอบพื้นที่ในการใช้ที่ดินในประกอบกิจการที่พักที่เป็นโรงแรม	9
2.3.2.2 การจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	9
2.3.2.3 การขออนุญาตก่อสร้างโรงแรม	11
2.3.2.4 การขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรม	12
2.3.2.5 การขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่อันตรายต่อสุขภาพ	12
2.3.2.6 การขออนุญาตตั้งสถานบริการ	13
2.4 การได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และการไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547	13
2.4.1 สิทธิประโยชน์ของการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	13
2.4.2 การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 ปัญหาของการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	16
บทที่ 3 กฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	19
3.1 ประเทศสิงคโปร์	19
3.1.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	20
3.1.2 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	20
3.1.3 ข้อแตกต่างของการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”	21
3.1.4 สิทธิประโยชน์ และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	21
3.1.5 สิทธิประโยชน์ และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	22
3.2 สหราชอาณาจักร	22
3.2.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	23
3.2.2 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	23
3.2.3 ข้อแตกต่างของการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”	23
3.2.4 สิทธิประโยชน์ และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	24
3.2.5 สิทธิประโยชน์ และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	26
บทที่ 4 บทวิเคราะห์แนวทางการปรับใช้กฎหมายต่างประเทศให้เข้ากับบริบทกฎหมายโรงแรมของประเทศไทย	33
4.1 การปรับใช้มาตรการในการเข้าเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย	33
4.1.1 วิธีการปรับใช้มาตรการธุรกิจโรงแรมของไทยให้ได้รับประโยชน์สูงสุด	33
4.1.1.1 คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	33
4.1.1.2 คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม	35
4.1.1.3 แนวทางในการปรับปรุงคำนิยามของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547	36
4.2 ปัญหาจากการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม และการนำมาตรการกฎหมายของต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	40
5.1 ความเป็นมาและประเด็นปัญหา	40
5.2 คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของ ต่างประเทศ	41
5.3 ปัญหาจากการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม และการนำ มาตรการกฎหมายของต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย	42
บรรณานุกรม	45

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวในประเทศไทยกลายเป็นอุตสาหกรรมบริการหลักของประเทศโดยมีการกำลังเติบโตและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ มีการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานที่รองรับนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

เมื่อพิจารณากฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่มีอยู่ในปัจจุบันพบว่า กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรมที่กล่าวถึงคำนิยามของโรงแรมมีอยู่เพียง 1 ฉบับคือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 โดยเป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้เป็นระยะเวลาอันยาวนานซึ่งเนื้อหาของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจจะไม่สอดคล้อง และทันต่อสถานการณ์ของสถานที่พักในปัจจุบัน นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า คำนิยามของโรงแรมอยู่ในการควบคุมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 ทำให้ธุรกิจสถานที่พักหลายแห่งไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของคำนิยามดังกล่าว และทำให้เกิดปัญหาจากการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามมา อาทิ การแบ่งประเภทของโรงแรมในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามที่กฎหมายได้มีการแบ่งประเภทของโรงแรมออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพัก อย่างไรก็ตามการจัดประเภทของโรงแรมดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงทำให้สถานที่พักบางแห่งไม่ถูกจัดเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามกฎหมาย

จากการศึกษาเปรียบเทียบ คำนิยามของ “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ของประเทศไทย รวมถึงมาตรการทางกฎหมายต่างประเทศของประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร พบว่าคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมประเทศสิงคโปร์ หมายถึง สถานที่ซึ่งมีห้อง หรือมากกว่านั้น ไม่น้อยกว่า 4 ห้อง โดยมีค่าตอบแทน หรือค่าเช่าไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด โดยที่เจ้าของสถานที่ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการเป็นผู้จัดการบริการที่พักรวมถึงบ้านพักอาศัย บ้านพักและเกสต์เฮาส์ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ของรัฐ และ คำนิยามของคำว่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของประเทศสิงคโปร์กำหนดยกเว้นให้สถานที่พักคือ บ้านพักซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม Merchant Shipping Act ให้เป็นบ้านพักสำหรับผู้แสวงบุญชาวอิสลาม สถานที่ซึ่งจะต้องขออนุญาตให้เป็นบ้านพักสำหรับลูกเรือภายใต้ Nation Maritime Board Act และ สถานที่อื่น ๆ ซึ่งได้รับการยกเว้นโดยกฎหมาย ที่ออกโดยรัฐมนตรีตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ หอพักนักศึกษา ที่พักสำหรับสมาชิกของสมาคม หรือสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติ

ส่วนของประเทศสหราชอาณาจักรคำนิยามคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” หมายถึง สถานที่ที่ต้องมีความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่

พักไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้าพัก และคำนิยามของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” หมายถึง สถานที่พักที่เจ้าของใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือโดยทางอ้อมในการเลือกแขก หรือนักเดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้บริการสถานที่พักโดยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ไม่มีสิทธิ และหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย

ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการแก้ไขการกำหนดคำนิยามของโรงแรมในเรื่องข้อจำกัดของห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพักตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 เพื่อให้มีความสอดคล้องต่อธุรกิจสถานที่พักในปัจจุบัน และเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์จากภาครัฐอย่างเท่าเทียม และควรนำกฎหมายของประเทศสิงคโปร์มาใช้ เนื่องจากมีการกำหนดคำนิยามของโรงแรมตามกฎหมายสิงคโปร์ที่ครอบคลุมถึงสถานที่พักอื่น ๆ เช่น บ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮ้าส์ เป็นต้น ซึ่งหากนำคำนิยามของประเทศสิงคโปร์มาใช้กับประเทศไทยจะส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พักในประเทศไทย นอกจากนี้ยังควรนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้กับกฎหมายโรงแรมของประเทศไทย เนื่องจากสหราชอาณาจักรมีมาตรการที่ควบคุมสถานที่พักให้ต้องปฏิบัติภายใน 28 ก่อนเริ่มประกอบธุรกิจสถานที่พัก ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีการควบคุม และดูแลสถานที่พักได้อย่างทั่วถึง

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาเล่มนี้จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้ หากปราศจากความช่วยเหลือในทุกด้านจากทุกคนที่ร่ายล้อมผู้เขียน ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ทักษิณ ฤกษ์สุต ที่ได้ช่วยสละเวลาอันมีค่าของท่าน มาเพื่อให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ยิ่งภายในเวลาที่จำกัด ตั้งแต่ขั้นตอนพิจารณาความเหมาะสมของหัวข้อ โครงร่าง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา บทวิเคราะห์ ไป จนถึงบทสรุป

ผู้เขียนขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านในคณะนิติศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ ที่ได้ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำเอกัตศึกษาของผู้เขียน แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงอีกด้วย

ผู้เขียนขอขอบคุณมิตรสหายเพื่อนร่วมรุ่น ที่เป็นกำลังใจให้แก่กัน แบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้ง ช่วยเหลือกันในการผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากทั้งการสอบ และการจัดทำเอกัตศึกษาตลอดหลักสูตรที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณภัทร คำสวัสดิ์ คุณกฤษมา ปันสาม คุณสุชาติ ัญญาชัย คุณกนกกาญจน์ บุญเปี่ยม คุณณัฐนิชา แก้วกล้วย คุณจุฬาลักษณ์ ติรชาญวุฒิ คุณจิรัชยา ผู้พัฒนคุณปวันรัตน์ ว่องธวัชชัย และบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนาม

ผู้เขียนขอขอบคุณบิดาและมารดาของผู้เขียนผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดของผู้เขียนในการเล่าเรียนศึกษาในระดับปริญญาโทครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังว่าเอกัตศึกษาเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่าน ถ้าหากเอกัตศึกษาเล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยมาใน ณ ที่นี้ด้วย

สมพล โตถาวร

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย ได้พบเจอกับปัญหาในนิยามคำว่า โรงแรม ที่แบ่งแยกสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน โดยในปัจจุบัน การท่องเที่ยวของประเทศไทยกลายเป็นอุตสาหกรรมบริการที่กำลังเติบโตและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การจะส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยให้มากขึ้น สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็คือ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะเมื่อการท่องเที่ยวขยายตัวขึ้นเป็นผลให้สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานที่รองรับนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ต้องปรับตัวให้มีความหลากหลายต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวไปด้วย

กิจการสถานที่พักที่จัดได้ว่ามีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากเพราะนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีที่พักแรมระหว่างเดินทาง กิจการสถานที่พักจึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจในการที่จะสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก จะเห็นได้ว่าเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้าใช้บริการเป็นจำนวนมากและแต่ละคนก็มีรสนิยมที่แตกต่างกันไป ดังนั้น สถานที่พักจึงมีความหลากหลายประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการกลุ่มต่าง ๆ รูปแบบของสถานที่พักจึงมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะโครงสร้างทางกายภาพ รูปแบบของการให้บริการ¹

เมื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่มีอยู่ในปัจจุบันพบว่า กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรมที่พูดถึงนิยามของโรงแรมมีอยู่เพียง 1 ฉบับ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547² กฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรมนี้ใช้มานานแล้ว ทำให้เนื้อหาของพระราชบัญญัติโรงแรมอาจจะไม่สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์สถานที่พักในปัจจุบัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า นิยามของโรงแรมอยู่ในการควบคุมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 เจาะใจที่สำคัญคือ โรงแรมจะก่อสร้างหรือเปิดดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตซึ่งมีเกณฑ์และมีการจดทะเบียนถูกต้องแล้วเท่านั้น ซึ่งเงื่อนไขในการที่จะขออนุญาตก่อสร้าง³ การ

¹ กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. (2564). การออกใบอนุญาตธุรกิจโรงแรม. (ออนไลน์) สืบค้น 29 พฤศจิกายน 2565

² พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547. (2547). กฎหมายและระเบียบของโรงแรม. (ออนไลน์) สืบค้น 29 พฤศจิกายน 2565

³ กฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม. (2551). เงื่อนไขของการสร้างโรงแรม.

เปิดกิจการ ขึ้นตอน และวิธีการปฏิบัติ รวมถึงคำนิยาม ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการที่จะประกอบกิจการ สถานที่พักโรงแรมให้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้การตีความนิยามสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมยังไม่ชัดเจน เนื่องจากกฎหมายได้นิยามกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ของการที่จะขออนุญาตเป็นโรงแรมยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ซึ่งเป็นการยากที่ในปัจจุบันจะทำให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมจะต้องตรงกับเงื่อนไข 4 ประการ คือ 1) มีห้องพักไม่เกิน 4 ห้อง 2) ผู้พักไม่เกิน 20 คน 3) ต้องประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม และ 4) ต้องจดทะเบียนกับนายทะเบียน ทำให้สถานที่พักบางกลุ่มที่ไม่ได้เข้าเกณฑ์ในนิยามตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547⁴

ขณะที่การจดทะเบียนสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในบางพื้นที่กำหนดว่าต้องใช้เอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งผู้ประกอบการสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยบริเวณพื้นที่ป่า หรือพื้นที่ ทับซ้อนอุทยานแห่งชาติ ไม่สามารถจดทะเบียนได้แม้จะดำเนินการมาหลายปีแล้วก็ตาม เช่น กรณีโฮมสเตย์ บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ หรือที่พักบริเวณเกาะหลีเป๊ะที่ไม่มีโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิในที่ดิน ทำให้ไม่สามารถจดทะเบียนเป็นสถานที่พักแบบโรงแรมได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ส่งผลให้รัฐไม่สามารถเข้าไปดูแลช่วยเหลือหรือตรวจสอบได้ เป็นต้น แต่ทั้งนี้หากกฎหมายมีบทบัญญัติที่เหมาะสมที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องยินยอมและสามารถปฏิบัติตามหรืออยู่ภายใต้กฎหมายได้ การที่รัฐจะควบคุมดูแลช่วยเหลือและตรวจสอบก็จะง่ายขึ้น การพยายามหลีกเลี่ยงกฎหมายก็จะน้อยลง ผู้ประกอบการสถานที่พักจะเข้าเกณฑ์โรงแรมและได้รับสิทธิกับสวัสดิการของรัฐ เช่น หากเป็นโรงแรมจะได้รับสิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี หรือสิทธิภาษีด้านอื่น ๆ อีกมากมาย จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าปัญหาของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมมีข้อจำกัดและอุปสรรคในการขอเอกสารสิทธิหรือขอใบอนุญาตการเป็นโรงแรม เช่น กรณีสถานที่พักมีห้องเกิน 4 ห้อง แม้ว่าจะได้รับรองมาตรฐานจากสำนักพัฒนาการท่องเที่ยว ก็ยังเป็นโรงแรมที่ผิดกฎหมาย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มกังวลต่อความปลอดภัย⁵ อีกทั้ง การที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นโรงแรมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ ในการทำธุรกรรมการเงินของกิจการ เช่น การขอสินเชื่อ

ดังนั้น จึงเห็นควรที่จะศึกษาถึงคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 เพื่อที่จะทราบถึงปัญหาหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่และอาจเกิดขึ้นในอนาคตอันจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวได้ เอกภตศึกษานี้จะมุ่งเน้นถึงแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงนิยามของกฎหมายโรงแรมของไทยโดยศึกษากฎหมายของ

⁴ แหล่งเดิม.

⁵ มาตรฐานการท่องเที่ยว. (2557). โฮมสเตย์ บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่. (ออนไลน์) สืบค้น 28 พฤศจิกายน 2565

ต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย คือ กฎหมายของประเทศสิงคโปร์⁶ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีพื้นที่จำกัดในการสร้างสถานที่พักภายในประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นประเทศที่กำหนดมาตรการควบคุมกิจการโรงแรมไว้อย่างชัดเจน ประเทศที่สอง คือ สหราชอาณาจักร⁷ ที่เป็นประเทศต้นแบบในการจัดระบบมาตรฐานโรงแรมในปัจจุบันที่รู้จักกันในนามของการให้มาตรฐานดาวและเป็นประเทศที่มีการสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องของเงินทุนในการทำธุรกิจโรงแรม

1.2 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และเหตุผลในการบัญญัติคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

(2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์คำนิยามของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ และมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมอย่างไร เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงนิยามดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของไทย

(3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ คำนิยามของกฎหมายว่าด้วยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมและข้อบกพร่องของคำนิยามนี้ ที่อาจจะอยู่ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำเอาหลักกฎหมายต่างประเทศมาปรับใช้ให้เข้ากับนิยามในกฎหมายของไทย

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ประเทศไทยควรปรับปรุงคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ที่ภาครัฐกำหนด พร้อมทั้งจะทำให้ภาครัฐได้ประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมดูแลสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

1.4 ขอบเขตการศึกษา

เอกัตศึกษาฉบับนี้ มุ่งศึกษาความเป็นมาของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และเหตุผลในการบัญญัติ นิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและวิเคราะห์นิยามของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ และมี

⁶ Hotel proprietors act. (1956). **Hotel law in 3 countries.** (Online)

⁷ Ibid.

อุปสรรคหรือข้อจำกัดใน คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม อย่างไรก็ตาม เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงนิยามดังกล่าวให้เข้ากับกฎหมายของไทย และเปรียบเทียบคำนิยามของกฎหมายว่าด้วยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมและข้อบกพร่องของนิยามนี้ ที่อาจจะมิอยู่ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำเอาหลักกฎหมายต่างประเทศมาปรับปรุงให้เข้ากับนิยามในกฎหมายของไทย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ดำเนินการค้นคว้ารวบรวม เซึ่งเอกสาร (Documentary Research) และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อาทิ เช่น ข้อมูลกฎหมาย บทความ วิทยานิพนธ์ หลักกฎหมายเกี่ยวกับโรงแรม และกฎหมายอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง โดยมีการใช้สื่อจากอินเทอร์เน็ตมาช่วยในการสืบค้นข้อมูลบางส่วน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการศึกษา เรียบเรียง และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพการให้บริการสำหรับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในปัจจุบัน

1.6 ประโยชน์ของการศึกษา

(1) เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และเหตุผลในการบัญญัติ นิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

(2) เพื่อให้ทราบถึงคำนิยามของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ และมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม อย่างไรก็ตาม เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงคำนิยามดังกล่าวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน

(3) เพื่อเปรียบเทียบ คำนิยามของกฎหมายว่าด้วยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมในประเทศสิงคโปร์ประเทศ และสหราชอาณาจักร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมและข้อบกพร่องของคำนิยามนี้ ที่อาจจะมิอยู่ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำเอาหลักกฎหมายต่างประเทศมาใช้ให้เข้ากับนิยามในกฎหมายของไทย

บทที่ 2

แนวคิดและปัญหาของการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของประเทศไทย

โรงแรม หมายความว่า สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ตามนิยามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 โดยคำว่าโรงแรมมาจากรากศัพท์ของภาษาละตินหลายคำ เช่น “Hospitare” ซึ่งหมายความว่า การรับเข้ามาเป็นแขก และคำว่า “Haustorium” ซึ่งศัพท์คำนี้ยังสามารถแตกแขนงได้อีกเป็นหลายคำ เช่น Hospital, Hostel, Host, Hotel และยังเป็นที่มาของคำว่า Hospitality Industry อันเป็นธุรกิจในการให้บริการปัจจัยพื้นฐานด้านที่พักและอาหารแก่นักเดินทาง⁸

อย่างไรก็ตามคำนิยามของคำว่าโรงแรมของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 โดยผู้เขียนได้เปรียบเทียบความแตกต่างของคำนิยามในกฎหมายทั้งสองฉบับซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบ คำนิยามคำว่า “โรงแรม” ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 และพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547⁹

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478	พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547
ให้คำนิยาม “โรงแรม” ไว้ว่า	ให้คำนิยาม “โรงแรม” ไว้ว่า
บรรดาสถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว	สถานที่พักจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ เพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน

⁸ Donald E. Lundberg. (1994). *Hotel and restaurant business*. p. 12

⁹ วรพันธุ์ คล้ามไพบูลย์ และ จิตติพันธ์ ศรีภักดิ์. (2562). *กฎหมายสำหรับที่พักและโรงแรมขนาดเล็ก*. หน้า 25

โดยที่ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้รับความนิยมมากขึ้น คงปฏิเสธไม่ได้ว่าประเทศไทยถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ขึ้นชื่อเรื่องการท่องเที่ยวเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก และแน่นอนว่าเมื่อมีจำนวนการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นซึ่งต้องการเพิ่มขึ้นมาเป็นของคู่กันนั้นก็คือ “สถานที่พัก” ไม่ว่าจะเป็น สถานที่พักที่เป็นโรงแรมหรือสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมก็ตาม ที่ต่างแข่งกันสร้างขึ้นอยู่ตามจังหวัดท่องเที่ยวหลัก ๆ มีทั้งขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและยังไม่ได้มีการขึ้นทะเบียน และตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติโรงแรมได้กำหนดข้อยกเว้นสำหรับสถานที่ซึ่งมีลักษณะเข้าตามองค์ประกอบค่านิยามของโรงแรม ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในตารางที่ 2.1 ให้ถือว่าเป็นสถานที่พักเป็นโรงแรมตามมาตรา 4

สำหรับในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการตรากฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรมในหมวด 1 ข้อ 1 ที่ได้กำหนดเรื่องของ สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมเอาไว้

2.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม หมายถึง สถานที่พักขนาดเล็กซึ่งมีห้องพักไม่เกิน 4 ห้อง ในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันและมีจำนวนผู้พักไม่เกิน 20 คน และยังกำหนดประเภทรวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ต่าง ๆ ในโรงแรม¹⁰ ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ในมาตรา 4 ได้กำหนดลักษณะสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมไว้ 3 ลักษณะ คือ

(1) สถานที่พักที่ดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ เพื่อการกุศล หรือการศึกษา โดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน อย่างไรก็ตามสถานที่พักประเภทนี้หากนำรายได้หรือกำไรมาแบ่งปันจะถือว่าเป็นสถานที่พักดังกล่าวเข้าค่านิยามของคำว่า โรงแรม ซึ่งต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมาย¹¹

(2) สถานที่พักที่มีการคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไป เป็นการพิจารณาจากค่าบริการให้เช่าที่พักเป็นหลัก หากคิดเป็นรายเดือน รายปี จะไม่เป็นโรงแรม แต่หากคิดค่าบริการต่ำกว่ารายเดือนลงมา เช่น รายสัปดาห์ รายวัน รายชั่วโมง หรือคิดค่าบริการปนกันทั้งรายเดือนและต่ำกว่ารายเดือน จะถือว่าเป็น สถานที่พักดังกล่าวเป็นโรงแรมต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมาย

(3) สถานที่พักอื่นที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวง เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกิน 4 ห้องและจำนวนผู้เข้าพักรวมกันทั้งหมดไม่เกิน 20 คน ซึ่งจัดตั้งขึ้น

¹⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า 1.

¹¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 1.

เพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม และได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ถือว่าไม่เป็นโรงแรมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ดังนั้น สรุปได้ว่า สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกิน 4 ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกิน 20 คน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม¹² หรือเป็นสถานที่พักที่ดำเนินการโดยส่วนราชการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไร หรือสถานที่พักที่มีการคิดค่าบริการเป็นรายเดือนขึ้นไปจะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามพระราชบัญญัตินี้

2.2 การมีสถานะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

เนื่องจากปัจจุบันมีการประกอบธุรกิจการให้บริการเป็นสถานที่พักหลายรูปแบบ เช่น แพพัก เรือสำราญ โฮมสเตย์ เป็นต้น ดังนั้นจากลักษณะที่พักที่มีอยู่หลายรูปแบบนั้นทำให้บุคคลทั่วไปไม่ทราบว่าลักษณะที่พัสดังกล่าวถือเป็นโรงแรมหรือไม่ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีกฎหมายซึ่งกำหนดลักษณะของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามกฎหมายกระทรวงเรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ พ.ศ. 2551 ที่ได้กล่าวไปตามข้อ 2.1 โดยการเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมมีเพียงขั้นตอนเดียวคือ การขออนุญาตจัดแจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบคือ หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.0307.6/ว.7693 เรื่องแนวทางการรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2561

หนังสือกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดเรื่องแนวทางการรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการจัดแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามข้อ 1 ของกฎกระทรวง เรื่อง การกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 โดยให้มายื่นจัดแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ณ ที่ว่าการอำเภอที่สถานที่พักนั้นตั้งอยู่ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดแจ้ง คือ การแสดงหลักฐานเพื่อแสดงถึงการนำสถานที่พักมาประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม โดยผู้ประกอบการสถานที่พักจะต้องแสดงหลักฐานรับรองรายได้หลักโดยมีบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สถานที่พักนั้น ตั้งอยู่เป็นผู้รับรองรายได้หลักของผู้แจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

¹² ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี. (2551). การขออนุญาตตั้งโรงแรม. (ออนไลน์) สืบค้น 2 ธันวาคม 2565

ทั้งนี้หากสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมรับคนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเข้าพักอาศัย จะต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองที่สถานที่พักตั้งอยู่ด้วย หากห้องที่ใดไม่มีที่ทำการตรวจคนเข้าเมืองตั้งอยู่ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ณ สถานที่ตำรวจในท้องถิ่น ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

2.3 ลักษณะและขั้นตอนการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

โรงแรมที่ไม่เข้าลักษณะตามคำนิยามสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่ได้กล่าวไปในข้อ 2.1 จะถือว่าเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ซึ่งมีเกณฑ์การแบ่งประเภทและมีขั้นตอนในการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ดังต่อไปนี้

2.3.1 เกณฑ์การแบ่งประเภทของการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

ตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทยเรื่องการกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 หมวด 1 ข้อ 2 กำหนดการแบ่งประเภทสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามขอบเขตลักษณะการให้บริการ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มแบ่งตามขนาดโรงแรมออกได้ดังต่อไปนี้

(1) โรงแรมประเภท 1 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพักที่มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 50 ห้อง

(2) โรงแรมประเภท 2 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสำหรับประกอบอาหาร

(3) โรงแรมประเภท 3 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร และสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือห้องประชุมสัมมนา

(4) โรงแรมประเภท 4 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และห้องประชุมสัมมนา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เกณฑ์การแบ่งประเภทของโรงแรมอาศัยปัจจัยเกี่ยวกับ ลักษณะการบริการของโรงแรม เช่น ห้องพัก อาหาร สถานบริการ เป็นต้น การจำแนกประเภทโดยใช้เกณฑ์นี้มีลักษณะใกล้เคียงกับเกณฑ์การแบ่งประเภทโรงแรมตามวัตถุประสงค์การใช้งานของแขก (Purpose) และเกณฑ์ของการแบ่งประเภทของโรงแรมตามกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด (Target Market)¹³

¹³ ภัฏญ์วรจิต เกษมเทวิน. (2559). บทที่ 3 กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรม. (ออนไลน์) สืบค้น 16 ธันวาคม 2565

2.3.2 ขั้นตอนการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมมีขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.3.2.1 การตรวจสอบพื้นที่ในการใช้ที่ดินในการประกอบกิจการที่พักที่เป็นโรงแรม โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(1) พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่าง ๆ เพราะบางพื้นที่สามารถประกอบธุรกิจโรงแรมได้ และบางพื้นที่ไม่สามารถประกอบธุรกิจโรงแรมได้ ภายใต้เงื่อนไขด้านพื้นที่หรือขนาด เช่น ประเภทพื้นที่สีเขียว ที่พระราชบัญญัติผังเมืองกำหนดให้เป็นที่ดินเกษตรกรรม จะไม่สามารถประกอบกิจการโรงแรมบนพื้นที่นั้นได้ เป็นต้น หากมีการฝ่าฝืนจะมีโทษทางอาญา¹⁴

(2) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

ผู้ประกอบการโรงแรมไม่สามารถประกอบธุรกิจหรือสร้างโรงแรมบนพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติได้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 หากฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ถึง 20 ปี หรือปรับตั้งแต่ 400,000 บาท ถึง 2 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ¹⁵

2.3.2.2 การจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561

การดำเนินธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชนไม่มากนักน้อย ระบบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งซึ่งจะช่วยคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ป้องกันปัญหาหรือบรรเทาความเสียหายให้ลดลงได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมินผล

¹⁴ ส่วนการรักษาความสงบเรียบร้อย 3 . (2559). แบบฟอร์มคำขอ แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม (แบบ ร.ร.1/1). (ออนไลน์) สืบค้น 2 ธันวาคม 2565

¹⁵ สำนักงานอุทยานแห่งชาติ. (2557). พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ). (ออนไลน์) สืบค้น 2 ธันวาคม 2565

กระทบสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ จึงกำหนดให้มีพื้นที่ที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 43¹⁶ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะดังนี้

- 1) พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร
- 2) พื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไปหรือ
- 3) พื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลายหรืออาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้โดยง่าย
- 4) พื้นที่ที่มีคุณภาพทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์และพื้นที่นั้นยังมิได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่เขตอนุรักษ์

ตามมาตรา 45¹⁷ และมาตรา 44 (3) ได้ให้อำนาจคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติออกกฎหมายกำหนดพื้นที่ใดที่เป็นพื้นที่ที่อนุรักษ์เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดประเภทและขนาดของโครงการก่อสร้างทั้งหมดของภาครัฐและเอกชนที่จะก่อสร้างในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมไว้ โดยผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักต้องเสนอ “รายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม” ด้วยหากจะประกอบธุรกิจโรงแรมในเขตพื้นที่คุ้มครองดังกล่าว¹⁸ ตามมาตรา 50 และตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561)¹⁹ มีการกำหนดให้โรงแรมที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้อง ขึ้นไป หรือมีพื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 4,000 ตารางเมตรขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

ดังนั้นหากผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมได้สร้างโรงแรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงฯ จะต้องทำตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงในเรื่องการจัดทำรายงานและขั้นตอนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัสิ่งแวดล้อม

¹⁶ กรมควบคุมมลพิษ. (2563). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561. (ออนไลน์) สืบค้น 4 ธันวาคม 2565

¹⁷ เรื่องเดียวกัน

¹⁸ เรื่องเดียวกัน

¹⁹ เรื่องเดียวกัน

2.3.2.3 การขออนุญาตก่อสร้างโรงแรม มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(1) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

เป็นการกำหนดให้อาคารโรงแรมเป็นอาคารควบคุมและต้องได้รับอนุญาตให้อาคารจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการ เนื่องจากโรงแรมถือเป็นอาคารประเภทควบคุมการใช้งาน ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งโรงแรมต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องต่าง ๆ เช่น

1) การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารโดยกำหนดว่าผู้ที่จะก่อสร้าง ดัดแปลงหรือเคลื่อนย้ายอาคารจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 32

2) การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายอาคารให้มีการตรวจสอบงานออกแบบและคำนวณส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างอาคาร ตามมาตรา 21 ทวิ

3) การรื้อถอนอาคารที่มีส่วนสูงเกิน 15 เมตร ซึ่งอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าความสูงของอาคาร และการรื้อถอนอาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่า 2 เมตรต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 22 และแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่คณะกรรมการควบคุมอาคารกำหนดตามมาตรา 39 ทวิ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเชื่อมโยงของกฎหมายควบคุมอาคารกับกฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 คือธุรกิจโรงแรมต้องขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจตามกฎหมายโรงแรม และต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดว่า หากอาคารหรือโรงแรมนั้นตั้งอยู่ในพื้นที่ใดที่มีกฎหมายควบคุมอาคารใช้บังคับอยู่จะต้องมีหลักฐานว่าได้รับอนุญาตให้ใช้อาคารเป็นโรงแรมตามกฎหมายควบคุมอาคารด้วย และหากผู้ประกอบการโรงแรมฝ่าฝืนจะผิดกฎหมายตามมาตรา 15 วรรคหนึ่งของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547²⁰ นอกจากข้อกำหนดข้างต้นภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

(2) ข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อบัญญัตินี้จะอาศัยอำนาจตามมาตรา 10 ของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522²¹ ซึ่งอนุญาตให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับมาตรฐานอาคาร นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีมหาดไทยก่อน และข้อกำหนดต่าง ๆ ภายใต้ข้อบัญญัติฉบับนี้จะต้องไม่ขัดแย้งกับข้อกำหนดในกฎกระทรวง ยกเว้นจะมีความจำเป็น

²⁰ เรื่องเดียวกัน. หน้า 1

²¹ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร. (2559). พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. (ออนไลน์) สืบค้น 4 ธันวาคม 2565

หรือมีเหตุผลพิเศษที่เฉพาะเจาะจง เพราะฉะนั้นโดยหลักทั่วไป ข้อบัญญัติในแต่ละท้องถิ่นจะมีหลักการที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงแต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดของข้อกำหนด

ในการขออนุญาตก่อสร้างโรงแรม ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาคาร พ.ศ. 2522²² และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ก่อนที่จะเริ่มก่อสร้างอาคารหรือตัดแปลงอาคารเดิมให้เป็นโรงแรม ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักจะต้องยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารพร้อมเอกสารหลักฐานต่อฝ่ายโยธาในสำนักงานเขตที่ทำการก่อสร้างหรือสถานที่ก่อสร้างนั้นตั้งอยู่และขั้นตอนการก่อสร้างจะแตกต่างกันไปตามประเภทของอาคาร²³

2.3.2.4 การขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรม

การขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรมมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ซึ่งภายใต้ข้อบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเป็นการกำกับดูแลตั้งแต่กำหนดประเภทของโรงแรม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขกับสถานที่ตั้ง ขนาดลักษณะ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงมาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรม ตามที่พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงแรมต้องขอใบอนุญาตจดทะเบียนโรงแรมกับกรมการปกครอง นอกจากนี้ภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดประเภท หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการประกอบธุรกิจโรงแรมที่ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตาม คือ กฎกระทรวง พ.ศ. 2551 ในมาตรา 15 กำหนดไว้ว่า ห้ามการประกอบธุรกิจโรงแรมโดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้นแล้วจะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่²⁴

2.3.2.5 การขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่อันตรายต่อสุขภาพ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558

โดยประกาศนี้ออกภายใต้พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดกิจการโรงแรมเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพซึ่งระบุไว้ในข้อที่ 9 (5) โดยให้อำนาจแก่หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลและออกข้อกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในมาตรา 31 และให้หน่วยงานท้องถิ่นกำหนดเกณฑ์

²² เรื่องเดียวกัน

²³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก. (2560). ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร. (ออนไลน์) สืบค้น 4 ธันวาคม 2565

²⁴ เรื่องเดียวกัน. หน้า 1

วิธีการและเงื่อนไขในการขอและต่อใบอนุญาตและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในแต่ละท้องถิ่นตามความเหมาะสม

ดังนั้นจะกล่าวได้ว่าธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรมและสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ทั้งสองธุรกิจถือเป็นสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 ซึ่งออกภายใต้พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2535 โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักต้องยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ในเขตพื้นที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่

2.3.2.6 การขออนุญาตตั้งสถานบริการ

พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ระบุว่า ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมที่ประสงค์จะตั้งสถานบริการ จะต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน ตามมาตรา 5 พระราชบัญญัติสถานบริการ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 และ สถานที่พักที่เป็นโรงแรมที่มีขนาดห้องพักมากกว่า 80 ห้องขึ้นไป สามารถขออนุญาตตั้งสถานบริการในโรงแรมได้ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ โดยธุรกิจโรงแรมต้องยื่นขออนุญาตตั้งสถานบริการพร้อมหลักฐานที่ อำเภอหรือหน่วยงานภายใต้กรมการปกครองที่สถานที่พักนั้นตั้งอยู่

2.4 การได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และการไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

ผู้เขียนจะอธิบายดังนี้

2.4.1 สิทธิประโยชน์ของการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”

การมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” ตามกฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ภาครัฐกำหนดไว้ ดังนี้

(1) สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนของกิจการโรงแรมโดยให้สถานที่พักที่เป็นโรงแรม ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 100 เป็นระยะเวลา 3 ปี (ไม่รวมค่าที่ดินและเงินทุนหมุนเวียน)

ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 9 / 2565 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ธุรกิจโรงแรมเป็นกิจการที่อยู่ใน

อุตสาหกรรมบริการ และจัดเป็นประเภทกิจการที่ส่งเสริมการลงทุน หมวด 7 กิจการบริการ ประกอบด้วย กิจการโรงแรม กิจการหอประชุมขนาดใหญ่ เป็นต้น ดังนั้นภาครัฐจึงให้การสนับสนุนแก่ธุรกิจโรงแรมด้วยการให้สิทธิประโยชน์ข้างต้น

(2) มาตรการการช่วยเหลือจากธนาคารแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

ธนาคารจะปล่อยสินเชื่อให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักที่มีสถานะเป็นโรงแรม เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวตามที่ภาครัฐต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวให้หมุนเวียน กรณีธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม จะมีความน่าเชื่อถือในหลักประกันเพื่อชำระหนี้ได้ โดยธนาคารจะปล่อยสินเชื่อให้แก่ธุรกิจรูปแบบนี้เป็นระยะเวลา 6 เดือน ถึง 1 ปี หรือการยกเว้นการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย เป็นระยะเวลา 6 เดือน เป็นต้น²⁵

(3) การได้เข้าโครงการเพื่อรับแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐ

ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจหนึ่งที่ภาครัฐให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านหน่วยงานหรือโครงการที่ภาครัฐจัดขึ้น เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นโครงการที่กระตุ้นให้ประชาชนเกิดการใช้จ่ายผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พัก โดยที่ภาครัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายร้อยละ 40 ของราคาที่พักต่อคืน แต่ไม่เกิน 3,000 บาท เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทย หรือการได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อให้ธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรมได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัยและดึงดูดนักท่องเที่ยวเพื่อมาลงทุนในสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

(4) การได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัยจากภาครัฐและหน่วยงานเอกชน

ธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรมจะได้รับการส่งเสริมและยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรมและได้รับการกำหนดความเหมาะสมของสถานที่พัก เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและการประกอบธุรกิจโรงแรมในยุคปัจจุบันโดยมาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรมที่สำคัญ เช่น มาตรฐาน SHA เป็นการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยต่อโรค COVID-19 ซึ่งเงื่อนไขในการยื่นขอรับรอง จะต้องเป็นโรงแรมที่จดทะเบียนขออนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้มาตรฐาน SHA เปรียบเสมือนเป็นการคัดเลือกโรงแรมที่ได้รับมาตรฐาน จึงส่งผลดีต่อธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม เนื่องจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับสมาคมโรงแรมไทยจะเป็นผู้รับรองมาตรฐานโรงแรมและมีการไปประชาสัมพันธ์ธุรกิจเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว²⁶

²⁵ ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). มาตรการการช่วยเหลือธุรกิจโรงแรม. (ออนไลน์) สืบค้น 4 ธันวาคม 2565

²⁶ มูลนิธิพัฒนาฐานและบุคลากรในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว. (2559). การจัดการกลุ่มโรงแรมตามมาตรฐานการให้ดาวโรงแรมในประเทศไทย. (ออนไลน์) สืบค้น 12 ธันวาคม 2565

(5) การได้รับรองด้านสิทธิประโยชน์จากสมาคมโรงแรมไทย

การได้รับรองจากสมาคมโรงแรมไทย จะได้รับสิทธิประโยชน์หลากหลายด้าน เพื่อช่วยพัฒนาธุรกิจสถานที่พักให้มีความทันสมัย รวมถึงการได้รับสิทธิพิเศษเข้าร่วมสมัครบัตรเดินทางสำหรับนักธุรกิจเอเปค (Apec Business Travel Card) หรือ ได้รับโอกาสเข้าในให้บริการเพื่อต้อนรับลูกค้าที่สนามบินสุวรรณภูมิ เป็นต้น²⁷

2.4.2 การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

ตามที่พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุม การประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการสินเชื่อจากธนาคาร การได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัย SHA และการขาดโอกาสได้รับสิทธิจากสมาคมโรงแรมไทย²⁸

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ภาครัฐกำหนดไว้ เช่น สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการการช่วยเหลือจากธนาคารแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม การได้เข้าโครงการเพื่อรับแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของภาครัฐ การได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัยจากภาครัฐและหน่วยงานเอกชน และการได้รับรองด้านสิทธิประโยชน์จากสมาคมโรงแรมไทย เป็นต้น ในขณะที่การมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” จะไม่ได้รับประโยชน์ตามที่ได้กล่าวในข้างต้น ดังนั้น สถานที่พักที่เป็นโรงแรมจะได้ประโยชน์มากกว่าการเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

²⁷ สมาคมโรงแรม. (2559). สิทธิประโยชน์สำหรับสมาชิกโรงแรมไทย. (ออนไลน์) สืบค้น 10 ธันวาคม 2565

²⁸ เรื่องเดียวกัน. หน้า 15

2.5 ปัญหาของการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

ผู้เขียนพบปัญหาจากคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ดังนี้

(1) การแบ่งประเภทและเงื่อนไขตามกฎหมายของโรงแรมในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน

กฎหมายแบ่งประเภทของโรงแรมออกเป็น 4 ประเภทตามที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.3.1 ซึ่งแต่ละประเภทจะมีเงื่อนไขแตกต่างกัน เช่น จำนวนห้องพัก ห้องน้ำ และพื้นที่ใช้สอย โดยจำแนกกิจกรรมที่ให้บริการ ได้แก่ ห้องอาหาร สถานที่บริการ และห้องประชุมสัมมนา แต่อย่างไรก็ตามประเภทโรงแรมทั้ง 4 ประเภทยังไม่ครอบคลุมถึงสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น โฮมสเตย์ โฮสเทล เป็นต้น แม้ธุรกิจดังกล่าวจะมีจำนวนห้องพักเกิน 4 ห้อง และจำนวนผู้เข้าพัก เกิน 20 คน ทำให้สถานที่พักเหล่านี้ไม่สามารถเข้าสู่ระบบตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากลักษณะของอาคารไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยโรงแรม เช่น ข้อกำหนดขนาดห้องพักไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร หรือ 14 ตารางเมตร ทำให้สถานที่พักบางแห่งไม่สามารถเข้าระบบได้

ตัวอย่าง ผู้ประกอบธุรกิจที่มีบ้านพักอาศัยรวมกันกับสถานที่พักจะอยู่นอกระบบกฎหมายโรงแรมและไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย เช่น การที่ผู้ประกอบธุรกิจมีบ้านเป็นตึกแถว 3 ชั้น และต่อเติมเพิ่มอีกเป็น 4 ชั้นรวมคาดฟ้า เพื่อจะทำเป็นสถานที่พัก โดยมีจำนวนเตียงที่พักทั้งหมด 25 เตียง และ 5 ห้องนอน แต่ชั้น 3 ใช้สำหรับอยู่อาศัย ทำให้แม้มีจำนวน 25 เตียงก็ยังไม่จัดเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามคำนิยามของกฎหมาย ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักไม่ได้เข้าระบบตามคำนิยามของกฎหมายโรงแรม และไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการส่งเสริมธุรกิจโรงแรมในรูปแบบของเงินอุดหนุนสำหรับการปรับปรุงกิจการ เป็นต้น

(2) การไม่สามารถจดทะเบียนอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พักจากหน่วยงานราชการ

การบังคับใช้เรื่องใบอนุญาตประกอบธุรกิจใช้กับเพียงธุรกิจโรงแรมเท่านั้นเพราะมีสถานะเป็นโรงแรมตามคำนิยามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ส่วนธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม พบว่าบางแห่งไม่ได้มีการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนแต่อย่างใด เพราะไม่เข้าตามคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม จะมีก็แต่จดทะเบียนการค้าต่อกระทรวงพาณิชย์การเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเท่านั้น ส่งผลให้นายทะเบียนไม่มีอำนาจควบคุมดูแลธุรกิจสถานที่พักดังกล่าว

โดยจากกรณีปัญหาดังกล่าว จะส่งผลทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าตรวจสอบสถานที่พักได้ รวมทั้งมีธุรกิจสถานที่พักบางรายที่นำอาคารมาเป็นสถานที่พักเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว หรือนำบ้านพักของตนเองมาประกอบธุรกิจโรงแรมเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักเหล่านี้

ยังมีอยู่เป็นจำนวนมากกว่าสองหมื่นแห่ง และยังไม่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นเหตุทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้อย่างถี่ถ้วนจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ²⁹

(3) การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ของการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งจะเห็นได้ว่า คำนิยามดังกล่าวยังไม่ครอบคลุม ถึงการประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ ตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 2.4.2 อาทิ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการสินเชื่อจากธนาคาร การได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัย SHA และการขาดโอกาสได้รับสิทธิจากสมาคมโรงแรมไทย ตลอดจนความยากในการปรับปรุงสถานที่พัก เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ได้กล่าวข้างต้น เพื่อให้ธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวเข้าสู่ระบบของกฎหมาย

(4) ไม่มีกฎหมายบังคับให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการพิจารณากฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 พบว่า ไม่มีการบังคับธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องผ่านการตรวจสอบมาตรฐานจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตาม คือ การยึดป้ายคิ่มาเท่านั้น และไม่มีการกำหนดบทลงโทษอย่างอื่น

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย เนื่องจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมนั้น ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบตามมาตรฐานที่ได้มีการกำหนดเอาไว้ ทำให้ไม่มีกฎหมายมากำกับดูแล รวมถึงคุ้มครองชีวิตของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้เขียนพิจารณา และเห็นว่าคำนิยามของกฎหมายโรงแรมก่อให้เกิดปัญหาอยู่พอสมควร เพราะธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวประกอบธุรกิจโดยที่ไม่ได้มีการคำนึงถึงผู้เข้าพัก เช่น เรื่องมาตรฐานด้านความปลอดภัย ซึ่งส่งผลในทางด้านลบต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นวงกว้าง รวมถึงจะไปยับยั้งการกระตุ้นหรือการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย อย่างไรก็ตามอัตราการเข้าพัก

²⁹ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 6/2562 เรื่อง มาตรการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรมบางประเภท. (2562). (ออนไลน์) สืบค้น 16 ธันวาคม 2565

ของนักท่องเที่ยวเป็นเครื่องชี้วัดให้เห็นถึงระดับการใช้ห้องพักของธุรกิจโรงแรมทั้งหมดของประเทศ ซึ่งจะครอบคลุมถึงนักท่องเที่ยวทั้งไทย และต่างประเทศ³⁰

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า จากการบังคับใช้คำนิยามของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ได้แก่ การแบ่งประเภทของโรงแรมในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน การไม่สามารถจัดใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พักจากหน่วยงานราชการ ปัญหาการลงทะเบียนผู้เข้าพักให้เจ้าหน้าที่ การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ของการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” และ ไม่มีกฎหมายบังคับให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น ในขณะที่ธุรกิจสถานที่พักในปัจจุบันมีความหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ดังนั้น จากปัญหาการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักไม่เป็นโรงแรมยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักที่มีหลากหลายรูปแบบ และก่อให้เกิดปัญหาตามมา ผู้เขียนจึงเห็นสมควรแก้ไขคำนิยามดังกล่าว

³⁰ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563, กรกฎาคม - กันยายน). COVID-19 กับผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวไทย สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยไตรมาส 1/2563. รายงานภาวะเศรษฐกิจการ ท่องเที่ยว REVIEW. ปีที่ 1 ฉบับที่ 4. 1 - 69

บทที่ 3

กฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

จากการที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” เป็นธุรกิจที่ยังไม่เข้าหลักเกณฑ์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพราะปัญหาในเรื่องคำนิยามของคำว่า “โรงแรม” ที่แบ่งแยกสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่เป็นโรงแรมออกจากกัน โดยในปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยกลายเป็นอุตสาหกรรมบริการที่กำลังเติบโต และมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ การที่มุ่งเข้าไปศึกษากฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม จะทำให้สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทในการประกอบธุรกิจโรงแรมของประเทศไทย เพื่อให้กฎหมายของประเทศไทยเกิดความก้าวหน้า และทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษากฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” และ “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” เพื่อใช้ในการแบ่งแยกสถานที่พักทั้งสองออกจากกัน ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างมาตรการทางกฎหมายทั้งหมด 2 ประเทศ ประเทศแรกคือ ประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีพื้นที่จำกัดในการสร้างสถานที่พักภายในประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นประเทศที่กำหนดมาตรการควบคุมกิจการโรงแรมไว้อย่างชัดเจน ประเทศที่สองคือ สหราชอาณาจักรที่เป็นประเทศต้นแบบในการจัดระบบมาตรฐานโรงแรมในปัจจุบันที่รู้จักกันในนามของการให้มาตรฐานดาว และเป็นประเทศที่มีการสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องของเงินทุนในการทำธุรกิจโรงแรม

3.1 ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีพื้นที่จำกัดในการสร้างสถานที่พักภายในประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นประเทศที่กำหนดมาตรการควบคุมกิจการโรงแรมไว้อย่างชัดเจน โดยผู้เขียนจะอธิบายในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”

คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม³¹ ตามกฎหมายของ The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์ หมายถึง สถานที่ซึ่งมีห้อง หรือฉากกั้น ไม่น้อยกว่า 4 ห้อง โดยมีค่าตอบแทน หรือค่าเช่าไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด โดยที่เจ้าของสถานที่ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการเป็นผู้จัดการบริการที่พัก รวมถึงบ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮ้าส์ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ของรัฐ

นอกจากนี้กฎหมายโรงแรมของประเทศสิงคโปร์ใน มาตรา 15 ได้มีการกำหนดข้อสันนิษฐานเพิ่มเติมว่า สถานที่ใดก็ตาม ที่จัดห้องหรือส่วนหนึ่งของห้องไว้ให้เช่าเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ให้ถือว่าสถานที่ดังกล่าวเป็น “โรงแรม” ภายใต้กฎหมาย The Hotel Act 1954 อีกด้วย³²

3.1.2 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์กำหนดยกเว้นให้สถานที่พักที่ตั้งต่อไปนี้³³ ถือเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แม้ที่พัสดังกล่าวจะมีลักษณะเข้าตามคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

(1) บ้านพักซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม Merchant Shipping Act ให้เป็นบ้านพักสำหรับผู้แสวงบุญชาวอิสลามที่จะเดินทางไปทำพิธีฮัจญ์และบริหารจัดการโดยนายหน้าของผู้แสวงบุญที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น³⁴

(2) สถานที่ซึ่งจะต้องขออนุญาตให้เป็นบ้านพักสำหรับลูกเรือภายใต้ Nation Maritime Board Act และ

(3) สถานที่อื่น ๆ ซึ่งได้รับการยกเว้นโดยกฎหมาย ที่ออกโดยรัฐมนตรีตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ หอพักนักศึกษา และที่พักสำหรับสมาชิกของสมาคมหรือสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติ³⁵

3.1.3 ข้อแตกต่างของการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” และ การมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

³¹ Hotel Act 1954 section 2 “hotel” includes a boarding-house, lodging-house, guest-house and any building or premises not being a public institution and containing not less than 4 rooms or cubicles in which persons are harboured or lodged for hire or reward of any kind whatsoever and where any domestic service whatsoever is provided by the owner, lessee, tenant, occupier or manager for the person so harboured or lodged;

³² *Ibid.* p.2

³³ Hotel Act 1954 section 12

³⁴ Merchant Shipping Act section 144

³⁵ Hotel Licensing Regulations section 41

การมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” ตามกฎหมายของ The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์ มีขอบเขตที่กว้าง และครอบคลุมถึงสถานที่พักอื่น ๆ อาทิ บ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮาส์ ทำให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวซึ่งจะแตกต่างกับจากการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม” ที่แยกสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ออกมาอย่างชัดเจนว่าเป็นสถานที่พักที่จัดตั้งเพื่อรูปแบบอื่น ที่ช่วยลดความสับสนกับสถานที่พักที่เป็นโรงแรมที่ตั้งขึ้นเพื่อบริการสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว

3.1.4 สิทธิประโยชน์และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม มีดังนี้

(1) สิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

ผู้ประกอบการของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมไม่ได้รับสิทธิประโยชน์โดยตรงจากภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการจะได้รับความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวที่จะมาเข้าพัก และสถาบันการเงินในการอนุมัติเงินกู้ยืมเพื่อขยายกิจการมากกว่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม จากการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ดังที่จะกล่าวในข้อถัดไป

(2) การควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

ตามที่กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ได้มีมาตรการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม อาทิ การมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักต้องขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พัก รวมถึงส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการโรงแรม ตามมาตรา 6 ซึ่งมาตรา 6 บัญญัติว่า คณะกรรมการโรงแรมจะพิจารณาออกใบอนุญาตให้ต่อเมื่อเห็นว่า

- (1) สถานที่ดังกล่าวจะไม่เป็นสถานที่ซึ่งอาจก่อความรำคาญ
- (2) โครงสร้างของอาคารเหมาะสมที่จะใช้เป็นโรงแรม
- (3) มีการเตรียมมาตรการรักษาความสะอาด และจัดอุปกรณ์ไว้อย่างเหมาะสม
- (4) สถานที่ตั้งเหมาะสมที่จะเป็นสถานที่ที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการโรงแรม
- (5) ห้องพักได้มาตรฐานตามประเภทของโรงแรมที่จะขออนุญาต

ทั้งนี้ตามกฎหมาย The Hotel Act 1954 มาตรา 5 (4) ได้ให้อำนาจคณะกรรมการโรงแรมที่จะสามารถปฏิเสธใบอนุญาต โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้นกับผู้ประกอบธุรกิจที่มาขออนุญาต

การควบคุมอีกมาตรการหนึ่ง คือ มาตรการควบคุมตาม มาตรา 13 เรื่องการลงทะเบียนผู้เข้าพัก แม้กฎหมายจะมีได้กำหนดเรื่องการลงทะเบียนผู้เข้าพักไว้โดยเฉพาะ แต่ให้รัฐมนตรีสามารถใช้อำนาจตาม มาตรา 13 ของกฎหมาย The Hotel Act 1954 ได้โดยการออกกฎเกณฑ์ให้เจ้าสำนักโรงแรมจัดทำ และเก็บรายละเอียดของผู้เข้าพักได้ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

3.1.5 สิทธิประโยชน์และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม มีดังนี้

(1) สิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามกฎหมายสิงคโปร์ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐโดยตรง เช่นเดียวกับสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

(2) การควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

ในการที่จะเข้าเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Merchant Shipping Act สำหรับที่พักของผู้แสวงบุญ และ National Maritime Act สำหรับที่พักของลูกเรือ ขณะที่หอพักนักศึกษาและที่พักของสมาชิกของสมาคมและสถาบันก็ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการโรงแรมเช่นเดียวกัน

3.2 สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรเป็นประเทศต้นแบบในการจัดระบบมาตรฐานโรงแรมในปัจจุบันที่รู้จักกันในนามของการให้มาตรฐานดาว และเป็นประเทศที่มีการสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องของเงินลงทุนในการทำธุรกิจโรงแรม โดยผู้เขียนจะอธิบายในประเด็นดังต่อไปนี้

3.2.1 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักรได้บัญญัติ³⁷ ไว้ชัดเจนว่าโรงแรมเป็นสถานที่ที่ต้องมีความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักโรงแรมไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้าพัก³⁸

3.2.2 ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักร สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม หมายถึง สถานที่พักที่เจ้าของใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมในการ

³⁷ Hotel Proprietors Act 1956 section 1 (3) In this act the expression " hotel " means an establishment held out by-the as offering food, drink and, if so required, sleeping accommodation, without special contract, to any traveller presenting himself who appears able and willing to pay a reasonable sum for the services and facilities provided and who is in a fit state to be received.

³⁸ อภิญา เกษตรเอี่ยม. (2554). รายงานวิจัยมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกิจการโรงแรม (ออนไลน์) สืบค้น 17 ธันวาคม 2565

เลือกแขก หรือนักเดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้บริการสถานที่พัก³⁹ สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ไม่มีสิทธิ และหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย The Hotel Proprietors Act 1956

3.2.3 ข้อแตกต่างของการมีสถานะเป็นโรงแรม และการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

การมีสถานะเป็นโรงแรมตามกฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า สถานที่พักที่เป็นโรงแรม คือสถานที่ที่ต้องมีความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยเจ้าของโรงแรมไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้าพัก โดยจะมีความแตกต่างกันกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ซึ่งเจ้าของสถานที่พักใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือโดยทางอ้อมในการเลือกแขก หรือนักเดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้บริการสถานที่พัก

3.2.4 สิทธิประโยชน์และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม มีดังนี้

(1) สิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็นโรงแรม

ประเทศสหราชอาณาจักรมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักมาขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการการท่องเที่ยว โดยมีแรงจูงใจคือเงินสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบกิจการสถานที่พัก การช่วยเหลือโรงแรมจากภาครัฐคือการช่วยเหลือด้านเงินทุนหรือการเงินเพื่อพัฒนาโรงแรมนั้น โดยได้วางหลักไว้ 2 ลักษณะ เกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านเงินทุนดังนี้

(1.1) การให้เงินอุดหนุน (Hotel Development Grant) ในเรื่องของการสร้างโรงแรมใหม่ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจที่ลงทะเบียนใบอนุญาตโรงแรมอาจขอรับเงินทุนจากคณะกรรมการการท่องเที่ยว (Tourism Board) โดยเป็นการให้เงินสนับสนุนกับผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักที่มาลงทะเบียน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักมาลงทะเบียนเอง และขอรับเงินอุดหนุนจากการสร้างโรงแรมใหม่หลังจากสร้างโรงแรมเสร็จสิ้น การที่คณะกรรมการการท่องเที่ยวจะให้เงินอุดหนุนกับผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมดังกล่าวผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1.1.1) จะต้องมียอดห้องพักอย่างน้อย 10 ห้อง แต่ถ้าโรงแรมอยู่ภายใต้เขตของ Greater London จะต้องมียอดห้องพักไม่น้อยกว่า 25 ห้องขึ้นไป

³⁹ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2544). ตารางเปรียบเทียบกฎหมายโรงแรมต่างประเทศ ที่เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

(1.1.2) มีการจัดอาหารเช้า และอาหารค่ำภายในสถานที่ภายในเวลาอันสมควรสำหรับผู้พัก

(1.1.3) มีสถานที่นั่งพักผ่อนส่วนรวมภายในโรงแรมสำหรับผู้พัก

(1.1.4) มีการบริการผู้พักอย่างเหมาะสมรวมทั้งการทำความสะอาดห้องพักและการทำเตียงนอนให้สะอาดเรียบร้อย

(1.1.5) ห้องพักอาศัยต้องอยู่ภายใต้อาคารที่มีลักษณะถาวร

สำหรับเงินอุดหนุนในการสร้างโรงแรมใหม่ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อโครงสร้างและการติดตั้งอุปกรณ์ในโรงแรมที่ติดกับตัวอาคาร และคณะกรรมการการท่องเที่ยว (Tourism Board) อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ตามที่เห็นสมควรในการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม กรณีของโรงแรมที่เปิดทำการอยู่แล้ว สำหรับเรื่องขยาย หรือปรับปรุงโรงแรมที่ดำเนินกิจการอยู่ก็อาจจะได้เงินอุดหนุนจากคณะกรรมการการท่องเที่ยวได้ ถ้าเป็นการเพิ่มห้องไม่น้อยกว่า 5 ห้อง และโรงแรมดังกล่าวอยู่ในเงื่อนไข (1.1.1) - (1.1.5) ดังที่ได้มีการกล่าวมาข้างต้น (ตามกรณีของโรงแรมใหม่) และคณะกรรมการการท่องเที่ยวอาจจะกำหนดเงื่อนไขการให้เงินอุดหนุนตามที่เห็นสมควรได้ นอกจากนี้การเพิ่มอุปกรณ์ที่ติดกับตัวอาคารก็อาจขอรับเงินอุดหนุนได้ถ้าเป็นอุปกรณ์ ที่ระบุไว้ในบัญชีของท้ายพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการการท่องเที่ยว อาจจะกำหนดเงื่อนไขการให้เงินอุดหนุนตามที่เห็นสมควร โรงแรมที่ได้รับเงินอุดหนุนมีหน้าที่ต้องแสดงข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการการท่องเที่ยว เพื่อประกอบกันในการพิจารณาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวว่าผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการให้เงินอุดหนุน หรือไม่ เพียงใด

นอกจากนี้คณะกรรมการการท่องเที่ยวอาจจะมอบอำนาจให้บุคคลใดเข้าไปในสถานที่ของโรงแรมเพื่อทำการตรวจสอบโรงแรมหรือสถานที่นั้นได้ ภายในระยะเวลาอันสมควรโดยบุคคลผู้นั้นต้องแสดง “หนังสือมอบอำนาจ” เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่ที่พักร้องขอ และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวว่าธุรกิจโรงแรมได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการให้เงินอุดหนุนหรือไม่

(1.2) เงินกู้เพื่อการพัฒนาโรงแรม (Loan for Hotel development) เรื่องของเงินกู้เพื่อการพัฒนาโรงแรมนี้ คณะกรรมการการท่องเที่ยว จะมีอำนาจให้เงินกู้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักตามที่เห็นสมควร ดังนี้

(1.2.1) สร้างโรงแรมใหม่ หรือ

(1.2.2) ปรับปรุงหรือขยายโรงแรม หรือเพิ่มอุปกรณ์ที่ติดกับตัวโรงแรม

จากที่ได้กล่าวมา โรงแรมที่ต้องการเงินกู้เพื่อพัฒนาโรงแรมต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข 5 ข้อ ของข้อ (1.1.1) - (1.1.5) เช่นเดียวกันกับเรื่องการขอรับเงินอุดหนุน

(2) การควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

ตามกฎหมายโรงแรมของสหราชอาณาจักรนั้นไม่ได้มีมาตรการควบคุมโรงแรมโดยตรง แต่มีมาตรการที่ต้องปฏิบัติตามภายใน 28 วัน ก่อนเริ่มประกอบธุรกิจสถานที่พัก โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักจะต้องมีหนังสือรับรองการเข้าพัก (Certificate of Occupancy (CO))⁴⁰ เพื่อแสดงเป็นหลักฐานว่าสถานที่พักได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมาย ในการลงทะเบียนสถานที่พัก และขอใบอนุญาตบริการอาหาร (Food licensing) จากหน่วยงานท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้เจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบพื้นที่ที่จะใช้ทำสถานที่พัก และบริการอาหารเพื่อให้มั่นใจว่าความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ⁴¹ นอกจากนี้ยังต้องยื่นขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁴² และใบอนุญาตการใช้โทรทัศน์ (TV licensing)⁴³ ซึ่งครอบคลุมสถานที่พักได้สูงสุดถึง 15 ห้อง รวมถึงที่พักอาศัยสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พัก

⁴⁰ Hotel Proprietors Act 1956 **Certificate of Occupancy** (Online) 30 November 2022 Available from : www.gov.uk

⁴¹ **Ibid**

⁴² **Ibid**

⁴³ Hotel Proprietors Act 1956 **TV licensing** . (Online)) 30 November 2022 Available from : www.ukcisa.org.uk

3.2.5 สิทธิประโยชน์และการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม มีดังนี้

(1) สิทธิประโยชน์ของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

ตามที่กฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้มีการกำหนดค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุม การประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ อาทิ การให้เงินอุดหนุน (Hotel Development Grant) ในเรื่องของการสร้างโรงแรมใหม่ และเงินกู้เพื่อการพัฒนาโรงแรม (Loan for Hotel development)

(2) การควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของสหราชอาณาจักร ไม่ได้มีกฎหมายมาควบคุมกิจการที่พักร่างเฉพาะเจาะจง

กล่าวโดยสรุป จากที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค่านิยามของกฎหมายโรงแรมในประเทศไทยและกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร พบว่าค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของแต่ละประเทศมีความหมาย ลักษณะ ประเภทของสถานที่พักที่แตกต่างกันรวมถึงสิทธิประโยชน์ของการมีสถานะเป็นโรงแรมจะได้ประโยชน์มากกว่าการเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมซึ่งผู้เขียนได้สรุปโดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็น โรงแรม”	สถานที่พักที่จัดให้บริการที่พัก ชั่วคราว สำหรับคนเดินทาง หรือ บุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทน และผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พัก มี ความมุ่งหมายเพื่อแสวงหาผล กำไร	โรงแรม หมายถึง สถานที่ซึ่งมีห้อง หรือฉากกัน ไม่น้อยกว่า 4 ห้อง โดย มีค่าตอบแทน หรือค่าเช่าไม่ว่าจะ เป็นรูปแบบใด โดยที่เจ้าของสถานที่ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการเป็น ผู้จัดการบริการที่พัก รวมถึงบ้านพัก อาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮ้าส์ แต่ ไม่รวมถึงสถานที่ของรัฐ	ตามกฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า โรงแรมเป็นสถานที่ที่ต้องมีความ พร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจ ที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยเจ้าของ โรงแรมไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้า พัก

ตารางที่ 3 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็น โรงแรม”	จำนวนห้องพักในอาคารเดียวกัน หรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ ห้อง และมีจำนวนผู้พักรวมกัน ทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้ง ขึ้นชั่วคราวสำหรับคนเดินทางโดย มีค่าตอบแทน มีลักษณะเป็นการ หารายได้เสริม	สถานที่พักที่ดังต่อไปนี้ถือว่าเป็น สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม (1) บ้านพักซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม Merchant Shipping Act ให้เป็น บ้านพักสำหรับผู้แสวงบุญชาวอิสลาม ที่จะเดินทางไปทำพิธีฮัจญ์ และ บริหารจัดการโดยนายหน้าของผู้ แสวงบุญที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (2) สถานที่ซึ่งจะต้องขออนุญาตให้ เป็นบ้านพักสำหรับลูกเรือภายใต้ Nation Maritime Board Act และ (3) สถานที่อื่น ๆ ซึ่งได้รับการยกเว้น โดยกฎหมาย ที่ออกโดยรัฐมนตรีตาม กฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ หอพัก นักศึกษา และที่พักสำหรับสมาชิก ของสมาคมหรือสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับ อนุมัติ	สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม หมายถึง สถานที่พักที่เจ้าของใช้ สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดย ทางอ้อมในการเลือกแขก หรือนัก เดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือ ห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้ บริการสถานที่พัก สถานที่พักที่ ไม่เป็นโรงแรม ไม่มีสิทธิ และ หน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย The Hotel Proprietors Act 1956

ตารางที่ 3 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
สิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	<p>สิทธิประโยชน์จากการมีสถานะเป็นโรงแรมมีดังนี้</p> <p>(1) ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน</p> <p>(2) การได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล</p> <p>(3) การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ภาครัฐช่วยเหลือ</p> <p>(4) การได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัยจากภาครัฐและหน่วยงานเอกชน</p> <p>(5) การได้รับสิทธิของสมาคมโรงแรม</p>	<p>ผู้ประกอบการของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมไม่ได้รับสิทธิประโยชน์โดยตรงจากรัฐ อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการจะได้รับความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวที่จะมาเข้าพักและสถาบันการเงินในการอนุมัติเงินกู้ยืมเพื่อขยายกิจการมากกว่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม</p>	<p>สิทธิประโยชน์จากรัฐ อาทิ การให้เงินอุดหนุน (Hotel Development Grant) ในเรื่องของการสร้างโรงแรมใหม่ และเงินกู้เพื่อการพัฒนาโรงแรม (Loan for Hotel development)</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
สิทธิประโยชน์จากการมี “สถานะที่ไม่เป็นโรงแรม”	ตามที่พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดค่านิยมของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุม การประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าว <u>ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์</u> อาทิ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการสินเชื่อจากธนาคาร การได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัย SHA และการขาดโอกาสได้รับสิทธิ์จากสมาคมโรงแรมไทย	สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตามกฎหมายสิงคโปร์ <u>ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐโดยตรง</u> เช่นเดียวกับสถานที่พักที่เป็นโรงแรม	ตามที่กฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้มีการกำหนดค่านิยมของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุม การประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าว <u>ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ</u> อาทิ การให้เงินอุดหนุน(Hotel Development Grant) ในเรื่องของการสร้างโรงแรมใหม่ และเงินกู้เพื่อการพัฒนาโรงแรม (Loan for Hotel development)

ตารางที่ 3 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย กับประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
การควบคุมธุรกิจ “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”	ธุรกิจโรงแรมอยู่ภายใต้การดูแลของกฎหมาย พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ซึ่งภายใต้ข้อบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเป็นการกำกับดูแลตั้งแต่กำหนดประเภทของโรงแรม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสถานที่ตั้ง ขนาด ลักษณะ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงมาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรม	ตามที่กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ได้มีมาตรการควบคุมธุรกิจสถานที่พักที่เป็นโรงแรม อาทิ การมีสถานะเป็น “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” ผู้ประกอบการต้องขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พัก รวมถึงส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการโรงแรม ตามมาตรา 6	มีมาตรการที่ควบคุมธุรกิจโรงแรม โดยที่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักต้องปฏิบัติตามภายใน 28 วัน ก่อนทำธุรกิจสถานที่พัก (1) มีหนังสือรับรองการเข้าพัก (2) ขอใบอนุญาตบริการอาหาร (3) ขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (4) ขอใบอนุญาตการใช้โทรศัพท์

ตารางที่ 3 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย กับประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร

ประเทศ/หัวข้อเรื่อง	ไทย	สิงคโปร์	สหราชอาณาจักร
การควบคุมธุรกิจ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”	การที่จะเข้าเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตเพียงขั้นตอนเดียวคือ การขออนุญาตจัดแจ้งเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมซึ่งเป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.0307.6/ว.7693 เรื่องแนวทางการรับแจ้งสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ลงวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2561	การที่จะเข้าเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ผู้ประกอบการจะต้องขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Merchant Shipping Act สำหรับที่พักของผู้แสวงบุญ และ National Maritime Act สำหรับที่พักของลูกเรือ ขณะที่หอพักนักศึกษาและที่พักของสมาชิกของสมาคมและสถาบันก็ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการโรงแรมเช่นเดียวกัน	สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของสหราชอาณาจักร ไม่ได้มีกฎหมายมาควบคุมกิจการที่พักร้อยอย่างเฉพาะเจาะจง

บทที่ 4

บทวิเคราะห์แนวทางการปรับใช้กฎหมายต่างประเทศให้เข้ากับบริบทกฎหมายโรงแรม ของประเทศไทย

ตามที่ได้ผู้เขียนได้ศึกษาแนวคิดและปัญหาของการกำหนดค่านิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ในบทที่ 2 พบว่าสถานประกอบการที่พักหลายแห่งไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของค่านิยามที่บัญญัติไว้ตามกฎหมาย ผู้เขียนจึงได้ศึกษาค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม รวมถึงมาตรการทางกฎหมายต่างประเทศของประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักรที่กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 โดยผู้เขียนได้วิเคราะห์เปรียบเทียบ และเสนอแนวทางการนำมาตรการกฎหมายของต่างประเทศมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของกฎหมายโรงแรมของประเทศไทย

4.1 การปรับใช้มาตรการในการเข้าเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมให้เข้ากับบริบทของประเทศไทย

หากประเทศไทยจะนำมาตรการทางกฎหมายโรงแรมของต่างประเทศมาปรับใช้กับ ต้องคำนึงถึงวิธีการปรับใช้ การจำแนกประเภทห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพัก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติโรงแรม เพื่อให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถอธิบายดังต่อไปนี้

4.1.1 วิธีการปรับใช้มาตรการธุรกิจโรงแรมของไทยให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

การนำมาตรการของต่างประเทศมาปรับใช้กับมาตรการการจำแนกธุรกิจโรงแรมของไทยนั้น มีประเด็นจะต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

4.1.1.1 ค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

จากการศึกษากฎหมายโรงแรมของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กับกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร ซึ่งมีค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมที่มีลักษณะเดียวกัน คือ เป็นสถานที่ที่ให้พักแรม ทั้งนี้รายละเอียดประเภท และลักษณะของโรงแรมจะมีความแตกต่างกันไปตามที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 ผู้เขียนสรุปได้ดังนี้

ประเทศสิงคโปร์ : กำหนดให้คำนิยามของ สถานที่พักที่เป็นโรงแรมไม่ผูกติดกับจำนวนผู้เข้าพัก

พัก

คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม⁴⁴ ตามกฎหมายของ The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์ หมายถึง สถานที่ซึ่งมีห้อง หรือฉากกั้น ไม่น้อยกว่า 4 ห้อง โดยมีค่าตอบแทน หรือค่าเช่าไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด โดยที่เจ้าของสถานที่ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการเป็นผู้จัดการบริการให้แก่ที่พักด่วย รวมถึงบ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮ้าส์ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ของรัฐ

นอกจากนี้ในกฎหมายโรงแรมของประเทศสิงคโปร์ใน มาตรา 15 ได้มีการกำหนดข้อสันนิษฐานเพิ่มเติมว่า สถานที่ใดก็ตาม ที่จัดห้องหรือส่วนหนึ่งของห้องไว้ให้เช่าเป็นระยะเวลาอย่างน้อยกว่า 1 สัปดาห์ ให้ถือว่าสถานที่ดังกล่าวเป็น “โรงแรม” ภายใต้กฎหมาย The Hotel Act 1954 อีกด้วย⁴⁵

ผู้เขียนเห็นสมควรว่าควรนำกฎหมายสิงคโปร์มาปรับใช้กับประเทศไทย เนื่องจากกฎหมายโรงแรม The Hotel Act 1956 มีขอบเขตที่กว้าง และครอบคลุมถึงสถานที่พักอื่น ๆ มากกว่าพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย จึงจะช่วยให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พัก อีกทั้งยังทำให้คำนิยามของโรงแรมของไทยครอบคลุมสถานที่พักหลากหลายรูปแบบ และสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจโรงแรมในปัจจุบัน

สหราชอาณาจักร : กำหนดให้คำนิยามของโรงแรม มีลักษณะที่ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่มีข้อผูกมัดต่อผู้เข้าพัก

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักร ได้บัญญัติ⁴⁶ ไว้ชัดเจนว่าโรงแรมเป็นสถานที่ที่ต้องมีความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้าพัก

⁴⁴ Hotel Act 1954 section 2 “hotel” includes a boarding-house, lodging-house, guest-house and any building or premises not being a public institution and containing not less than 4 rooms or cubicles in which persons are harboured or lodged for hire or reward of any kind whatsoever and where any domestic service whatsoever is provided by the owner, lessee, tenant, occupier or manager for the person so harboured or lodged;

⁴⁵ *Ibid.* p.2

⁴⁶ Hotel Proprietors Act 1956 section 1 (3) In this act the expression " hotel " means an establishment held out by-the as offering food, drink and, if so required, sleeping accommodation, without special contract, to any traveller presenting himself who appears able and willing to pay a reasonable sum for the services and facilities provided and who is in a fit state to be received.

ผู้เขียนเห็นว่าควรนำกฎหมายสหราชอาณาจักรมาปรับใช้กับประเทศไทยเนื่องจาก สหราชอาณาจักรได้นำเรื่องของความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับคนเดินทางมาเกี่ยวข้องกัค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมด้วย โดยหากนำค่านิยามดังกล่าวมาปรับใช้จะส่งผลให้ ผู้เข้าพักกับผู้ประกอบการกิจการสถานที่พักปราศจากสัญญาพิเศษต่อกัน และทำให้ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้เข้าพัก อย่างไรก็ตามกฎหมายโรงแรมของประเทศสหราชอาณาจักรไม่ได้มีการควบคุมโรงแรมโดยตรง แต่มีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการสถานที่พักมาขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการการท่องเที่ยว โดยมีเงินสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการกิจการสถานที่พัก

4.1.1.2 ค่านิยามสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

จากการศึกษากฎหมายโรงแรมในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 รวมถึงกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร พบว่ามีค่านิยามของคำว่าสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมมีลักษณะเดียวกัน คือ เป็นสถานที่ที่ที่พักแรม ทั้งนี้รายละเอียดประเภท และลักษณะของโรงแรมจะมีความแตกต่างกันไปตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเทศสิงคโปร์ : มีการกำหนดให้ค่านิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมแยกออกไว้ชัดเจน

ตามกฎหมายของ The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์กำหนดยกเว้นให้สถานที่พักดังต่อไปนี้⁴⁷ เป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แม้ที่พักดังกล่าวจะมีลักษณะเข้าตามค่านิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

(1) บ้านพักซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม Merchant Shipping Act ให้เป็นบ้านพักสำหรับผู้แสวงบุญชาวอิสลามที่จะเดินทางไปทำพิธีฮัจญ์และบริหารจัดการโดยนายหน้าของผู้แสวงบุญที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น⁴⁸

(2) สถานที่ซึ่งจะต้องขออนุญาตให้เป็นบ้านพักสำหรับลูกเรือภายใต้ Nation Maritime Board Act และ

(3) สถานที่อื่น ๆ ซึ่งได้รับการยกเว้นโดยกฎหมาย ที่ออกโดยรัฐมนตรีตามกฎหมายฉบับนี้ได้แก่ หอพักนักศึกษา และที่พักสำหรับสมาชิกของสมาคมหรือสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติ⁴⁹

ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าควรนำค่านิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมกฎหมายของประเทศสิงคโปร์มาปรับใช้กับประเทศไทย เนื่องจากค่านิยามดังกล่าวมีการแยกสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม

⁴⁷ Hotel Act 1954 section 12

⁴⁸ Merchant Shipping Act section 144

⁴⁹ Hotel Licensing Regulations section 41

ออกมาอย่างชัดเจนว่าเป็นสถานที่พักที่จัดตั้งเพื่อรูปแบบอื่น ๆ ทำให้ช่วยลดความสับสนกับสถานที่พักที่เป็นโรงแรมที่ตั้งขึ้นเพื่อบริการสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว

สหราชอาณาจักร : มีสิทธิเลือกรับลูกค้าโดยการเจาะจง และมีสัญญาต่อกัน

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักร สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม หมายถึง สถานที่พักที่เจ้าของใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมในการเลือกแขก หรือนักเดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้บริการสถานที่พัก⁵⁰ โดยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ไม่มีสิทธิ และหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย The Hotel Proprietors Act 1956

อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าจากคำนิยามข้างต้น ประเทศไทยไม่ควรนำคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้กับธุรกิจสถานที่พักของประเทศไทย เพราะจะทำให้ฐานคำนิยามโรงแรมของประเทศไทยไม่มีความทันสมัย และอาจจะทำให้เกิดความสับสนต่อแขก นอกจากนี้ อาจทำให้เกิดความเสียหายในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยได้

4.1.1.3 แนวทางในการปรับปรุงคำนิยามของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

ในการปรับปรุงคำนิยาม ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรแยกสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมไม่ต้องคำนึงถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐจะเข้ามาตรวจสอบ แต่ผู้เขียนเห็นควรให้รวมสถานที่พักทุกประเภทให้เป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้เป็นการง่ายต่อภาครัฐในการจัดเก็บภาษี และกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พัก ตลอดจนเป็นผลดีต่อผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ และการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ภาครัฐได้ตั้งเป้าหมายไว้ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้เขียนเห็นว่าคำนิยามคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม” ควรมีการแก้ไข เพื่อให้มีความสอดคล้องกับธุรกิจที่มีความหลากหลายในปัจจุบัน และเพื่อความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจที่จะมาพักผ่อนกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม รวมถึงควรนำมาตรการกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทกฎหมายของประเทศไทย เพราะเป็นการสนับสนุนให้ธุรกิจโรงแรมทุกรูปแบบได้รับสิทธิประโยชน์ และการสนับสนุนจากภาครัฐ นอกจากนี้ ผู้เขียนเห็นว่าเป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจสถานที่พักเข้าสู่ระบบกฎหมายได้โดยไม่ต้องหลีกเลี่ยงอีกต่อไป รวมถึงเรื่องของการแบ่งธุรกิจโรงแรมในต่างประเทศพบว่า ประเทศสิงคโปร์มีการควบคุมจำนวน

⁵⁰ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2544). ตารางเปรียบเทียบกฎหมายโรงแรมต่างประเทศ ที่เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

ห้องพักได้เป็นอย่างดี จึงเห็นควรให้มีการนำมาตรการในการแบ่งห้องพักของประเทศสิงคโปร์มาปรับใช้กับประเทศไทยเนื่องจากค่านิยมมีขอบเขตที่กว้าง และครอบคลุมถึงสถานที่พักอื่น ๆ มากกว่าที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ของไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พัก อีกทั้งยังช่วยลดความสับสน ตามได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3

4.2 ปัญหาจากการบังคับใช้ค่านิยมของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม และการนำมาตรการกฎหมายโรงแรมของต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย

ผู้เขียนพบปัญหาจากการกำหนดค่านิยมของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ซึ่งสามารถเสนอแนวทางการนำมาตรการกฎหมายของต่างประเทศมาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(1) การแบ่งประเภทของโรงแรมในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ตามที่กฎหมายได้มีการแบ่งประเภทของโรงแรมออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพัก อย่างไรก็ตามการจัดประเภทของโรงแรมดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงทำให้สถานที่พักบางแห่งไม่ถูกจัดเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามกฎหมาย

จากประเด็นปัญหาที่ดังกล่าวผู้เขียนมีความเห็นควรนำค่านิยมของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมกฎหมายประเทศสิงคโปร์มาปรับใช้กับประเทศไทยใช้ เนื่องจากการกำหนดค่านิยมตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ครอบคลุมถึงประเด็น สถานที่พักอื่น ๆ อาทิ บ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮาส์ ซึ่งหากนำค่านิยมของประเทศสิงคโปร์มาปรับใช้จะส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พัก อีกทั้งช่วยลดความสับสน และทำให้ค่านิยมของโรงแรมของประเทศไทยครอบคลุมถึงสถานที่พักหลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจโรงแรมในปัจจุบัน

(2) การไม่สามารถจดทะเบียนอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พักจากหน่วยงานราชการ

จากประเด็นปัญหาที่สถานที่พักบางแห่งไม่ได้มีการจดทะเบียนอนุญาตเพื่อประกอบกิจการสถานที่พัก มีเพียงจดทะเบียนการค้าต่อกระทรวงพาณิชย์เพื่อการเสียภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเท่านั้นส่งผลให้นายทะเบียนไม่มีอำนาจควบคุมดูแลธุรกิจสถานที่พักดังกล่าว เนื่องจากการกำหนดค่านิยมตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ครอบคลุมเพียงสถานที่พักประเภทโรงแรมเท่านั้น ส่งผลทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้ามาตรวจสอบสถานที่พักได้ รวมถึงมีธุรกิจสถานที่พักบางแห่งที่นำเอาอาคารมาเป็นสถานที่พัก เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว หรือการนำบ้านพักของตนเองมาประกอบธุรกิจสถานที่พักเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งกรณีผู้ประกอบการเหล่านี้ยังมีอยู่เป็นจำนวนมากกว่าสองหมื่นแห่ง

และยังไม่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นเหตุทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้อย่างถี่ถ้วนจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำมาตรการของกฎหมายสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากเป็นการให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนมากกว่าการออกใบอนุญาต รวมถึงสหราชอาณาจักรไม่ต้องการสร้างภาระที่เกินจำเป็น อันจะเป็นภาระแก่ประชาชน อีกทั้งสหราชอาณาจักรต้องการส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักมาขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการ โดยมีแรงจูงใจ คือเงินสนับสนุนจากภาครัฐ

(3) การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ของการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

ตามที่พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุมการประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการสินเชื่อจากธนาคาร การได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัย SHA และการขาดโอกาสได้รับสิทธิจากสมาคมโรงแรมไทย⁵¹ ตลอดจนความยุ่งยาก และซับซ้อนในการปรับปรุงสถานที่พัก เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ได้กล่าวในข้างต้น

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ เนื่องจากสหราชอาณาจักรมีการช่วยเหลือโรงแรมจากภาครัฐ 2 รูปแบบ คือ การให้เงินอุดหนุนในการสร้างโรงแรมใหม่ เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโครงสร้าง และการติดตั้งอุปกรณ์ในโรงแรมที่ติดกับตัวอาคาร ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขในการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบธุรกิจสถานที่พัก โดยคณะกรรมการท่องเที่ยว และรูปแบบที่สอง คือ การพิจารณาให้เงินกู้เพื่อการพัฒนาสถานที่พัก

(4) ไม่มีกฎหมายบังคับให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการพิจารณากฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 พบว่า ไม่มีการบังคับธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องผ่านการตรวจสอบมาตรฐานจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเหล่านั้นคือ การยึดป้ายคิมนมาเท่านั้น และไม่มีข้อกำหนดบทลงโทษอย่างอื่น

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิต และร่างกาย เนื่องจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมนั้น ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบตาม

⁵¹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 15

มาตรฐานที่ได้มีการกำหนดเอาไว้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายมากำกับดูแล รวมถึงคุ้มครองชีวิตของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เป็นต้น

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำคำนิยามของกฎหมายสหราชอาณาจักรมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหา เนื่องจากกฎหมายของสหราชอาณาจักรไม่ได้มีมาตรการควบคุมโรงแรมโดยตรง แต่มีมาตรการที่ต้องปฏิบัติตามภายใน 28 วัน ก่อนเริ่มประกอบธุรกิจสถานที่พัก โดยผู้ประกอบการที่พักระยะต้องมียอดหนังสือรับรองการเข้าพัก (Certificate of Occupancy : CO) เพื่อแสดงเป็นหลักฐานว่าสถานที่พักได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมาย ในการลงทะเบียนสถานที่พัก และขอใบอนุญาตบริการอาหาร (Food licensing) กับหน่วยงานท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้เจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบพื้นที่ที่จะใช้ทำสถานที่พัก และบริการอาหารเพื่อให้มั่นใจว่ามีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ยังต้องยื่นขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และใบอนุญาตการใช้โทรทัศน์ (TV licensing) ซึ่งครอบคลุมสถานที่พักได้สูงสุดถึง 15 ห้อง รวมถึงที่พักอาศัยสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พัก

ดังนั้นหากนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้จะทำให้สถานที่พักเข้าระบบตามกฎหมายมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อภาครัฐในการตรวจสอบดูแลสถานที่พักได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังทำให้ธุรกิจสถานที่พักทุกรูปแบบได้รับการสนับสนุน และได้รับสิทธิประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น การกำหนดคำนิยามตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมถึงธุรกิจสถานที่พักที่มีความหลากหลายรูปแบบในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีปัญหาของการจำแนกสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน ซึ่งคำนิยามดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องของสิทธิประโยชน์ในการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากมีการนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้คำนิยามในประเทศไทย โดยมีการกำหนดคำนิยามให้ครอบคลุมถึงสถานที่พักที่มีความหลากหลายรูปแบบในปัจจุบัน จะช่วยลดปัญหาของการจำแนกสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์จากภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงคำนิยามคำว่า สถานที่พักที่เป็นโรงแรมและสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม รวมถึงปัญหาของโรงแรมที่ไม่ได้เข้าตามคำนิยามข้างต้นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ประกอบกับคำนิยาม รวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ตามกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศฝรั่งเศส ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้าบริบทของประเทศไทย โดยสามารถสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของการศึกษาของคำนิยามของ สถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมได้ดังต่อไปนี้

5.1 ความเป็นมาและประเด็นปัญหา

การท่องเที่ยวในประเทศไทยกลายเป็นอุตสาหกรรมบริการหลักของประเทศโดยมีการกำลังเติบโตและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งนี้สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ มีการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานที่รองรับนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

เมื่อพิจารณากฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่มีอยู่ในปัจจุบันพบว่า กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรมที่กล่าวถึงคำนิยามของโรงแรมมีอยู่เพียง 1 ฉบับคือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 โดยเป็นกฎหมายที่มีการบังคับใช้เป็นระยะเวลานานซึ่งเนื้อหาของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจจะไม่สอดคล้อง และทันต่อสถานการณ์ของสถานที่พักในปัจจุบัน นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า คำนิยามของโรงแรมอยู่ในการควบคุมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.2547 ทำให้ธุรกิจสถานที่พักหลายแห่งไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของคำนิยามดังกล่าว และไม่สามารถดำเนินกิจการโรงแรมต่อได้อย่างถูกต้องตามระบบกฎหมาย

5.2 คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมของต่างประเทศ

คำนิยามของกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร โดยผู้เขียนสามารถสรุปได้ดังนี้

ประเทศสิงคโปร์

ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”

คำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามกฎหมายของ The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์ หมายถึง สถานที่ซึ่งมีห้อง หรือฉากกั้น ไม่น้อยกว่า 4 ห้อง โดยมีค่าตอบแทน หรือค่าเช่าไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด โดยที่เจ้าของสถานที่ ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการเป็นผู้จัดการบริการที่พักรวมถึง บ้านพักอาศัย บ้านพัก และเกสต์เฮ้าส์ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ของรัฐ

นอกจากนี้กฎหมายโรงแรมของประเทศสิงคโปร์ใน มาตรา 15 ได้มีการกำหนดข้อสันนิษฐานเพิ่มเติมว่า สถานที่ใดก็ตาม ที่จัดห้องหรือส่วนหนึ่งของห้องไว้ให้เช่าเป็นระยะเวลาอย่างน้อยกว่า 1 สัปดาห์ให้ถือว่าสถานที่ดังกล่าวเป็น “โรงแรม” ภายใต้กฎหมาย The Hotel Act 1954 อีกด้วย

ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

The Hotel Act 1954 ของประเทศสิงคโปร์กำหนดยกเว้นให้สถานที่พักดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม แม้ที่พัสดังกล่าวจะมีลักษณะเข้าตามคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม

(1) บ้านพักซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม Merchant Shipping Act ให้เป็นบ้านพักสำหรับผู้แสวงบุญชาวอิสลามที่จะเดินทางไปทำพิธีฮัจญ์และบริหารจัดการโดยนายหน้าของผู้แสวงบุญที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

(2) สถานที่ซึ่งจะต้องขออนุญาตให้เป็นบ้านพักสำหรับลูกเรือภายใต้ Nation Maritime Board Act และ

(3) สถานที่อื่น ๆ ซึ่งได้รับการยกเว้นโดยกฎหมาย ที่ออกโดยรัฐมนตรีตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่ หอพักนักศึกษา และที่พักสำหรับสมาชิกของสมาคมหรือสถาบันอื่น ๆ ที่ได้รับอนุมัติ

สหราชอาณาจักร

ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่เป็นโรงแรม”

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักร ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าโรงแรมเป็นสถานที่ที่ต้องมีความพร้อมที่จะเสนอบริการและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการกิจการสถานที่พักไม่มีสัญญาพิเศษต่อผู้เข้าพัก

ความหมายของคำว่า “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

ตามกฎหมาย (The Hotel Proprietors Act 1956) ของสหราชอาณาจักร สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมตาม หมายถึง สถานที่พักที่เจ้าของใช้สิทธิ์ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมในการเลือกแขก หรือนักเดินทางที่จะมาใช้บริการ หรือห้ามมิให้บุคคลบางกลุ่ม เข้าใช้บริการสถานที่พัก โดยสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ไม่มีสิทธิ และหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย The Hotel Proprietors Act 1956

5.3 ปัญหาจากการบังคับใช้คำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม และการนำมาตรการกฎหมายโรงแรมของต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย

ผู้เขียนพบปัญหาจากการกำหนดคำนิยามของสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ซึ่งสามารถเสนอแนวทางการนำมาตรการกฎหมายของต่างประเทศมาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

(1) การแบ่งประเภทของโรงแรมในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ตามที่กฎหมายได้มีการแบ่งประเภทของโรงแรมออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนห้องพัก และจำนวนผู้เข้าพัก อย่างไรก็ตามการจัดประเภทของโรงแรมดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงสถานที่พักในหลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงทำให้สถานที่พักบางแห่งไม่ถูกจัดเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามกฎหมาย

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรมตามกฎหมายประเทศสิงคโปร์มาปรับใช้กับประเทศไทยใช้ เนื่องจากการกำหนดคำนิยามตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ครอบคลุมถึงประเด็น สถานที่พักอื่น ๆ อาทิ บ้านพักอาศัย บ้านพักและเกสต์เฮาส์ ซึ่งหากนำคำนิยามของประเทศสิงคโปร์มาใช้จะส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการกำกับดูแลธุรกิจสถานที่พัก อีกทั้งช่วยลดความสับสน และทำให้คำนิยามของโรงแรมของประเทศไทยครอบคลุมถึงสถานที่พักหลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับรูปแบบธุรกิจโรงแรมในปัจจุบัน

(2) การไม่สามารถจัดใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถานที่พักจากหน่วยงานราชการ

จากประเด็นปัญหาที่สถานที่พักบางแห่งไม่ได้มีการจัดใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการสถานที่พัก มีเพียงจัดแจ้งทะเบียนการค้าต่อกระทรวงพาณิชย์เพื่อการเสียภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเท่านั้นส่งผลให้นายทะเบียนไม่มีอำนาจควบคุมดูแลธุรกิจสถานที่พักดังกล่าว เนื่องจากการกำหนดคำนิยามตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ครอบคลุมเพียงสถานที่พักประเภทโรงแรมเท่านั้น

ส่งผลทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้ามาตรวจสอบสถานที่พักได้ รวมถึงมีธุรกิจสถานที่พักบางแห่งที่นำเอาอาคารมาเป็นสถานที่พัก เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว หรือนำบ้านพักของตนเองมาประกอบธุรกิจ สถานที่พักเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งกรณีผู้ประกอบการเหล่านี้ยังมีอยู่เป็นจำนวนมากกว่าสองหมื่นแห่ง และยังไม่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นเหตุทำให้ภาครัฐไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้อย่างถี่ถ้วนจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำมาตรการของกฎหมายสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากเป็นการให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนมากกว่าการออกใบอนุญาต รวมถึงสหราชอาณาจักรไม่ต้องการสร้างภาระที่เกินจำเป็น อันจะเป็นภาระแก่ประชาชน อีกทั้งสหราชอาณาจักรต้องการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักมาขึ้นทะเบียนกับคณะกรรมการ โดยมีแรงจูงใจ คือเงินสนับสนุนจากภาครัฐ

(3) การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ของการมีสถานะแบบ “สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม”

ตามที่พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้มีการกำหนดคำนิยามของสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ซึ่งไม่ครอบคลุมการประกอบธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักดังกล่าวไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ อาทิ การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มาตรการสินเชื่อจากธนาคาร การได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมถึงการได้รับรองมาตรฐานความปลอดภัย SHA และการขาดโอกาสได้รับสิทธิ์จากสมาคมโรงแรมไทย ตลอดจนความยุ่งยาก และซับซ้อนในการปรับปรุงสถานที่พัก เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ได้กล่าวในข้างต้น

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ เนื่องจากสหราชอาณาจักรมีการช่วยเหลือโรงแรมจากภาครัฐ 2 รูปแบบ คือ การให้เงินอุดหนุนในการสร้างโรงแรมใหม่ เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโครงสร้าง และการติดตั้งอุปกรณ์ในโรงแรมที่ติดกับตัวอาคาร ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขในการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พัก โดยคณะกรรมการท่องเที่ยว และรูปแบบที่สอง คือ การพิจารณาให้เงินกู้เพื่อการพัฒนาสถานที่พัก

(4) ไม่มีกฎหมายบังคับให้สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการพิจารณากฎหมายพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 พบว่า ไม่มีการบังคับธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมต้องผ่านการตรวจสอบมาตรฐานจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเหล่านั้นคือ การยึดป้ายคิมนมาเท่านั้น และไม่มี การกำหนดบทลงโทษอย่างอื่น

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิต และร่างกาย เนื่องจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมนั้น ไม่ได้ผ่านการตรวจสอบตามมาตรฐานที่ได้มีการกำหนดเอาไว้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายมากำกับดูแล รวมถึงคุ้มครองชีวิตของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักผ่อนจากธุรกิจสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม เป็นต้น

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรนำคำนิยามของกฎหมายสหราชอาณาจักรมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากกฎหมายของสหราชอาณาจักรไม่ได้มีมาตรการควบคุมโรงแรมโดยตรง แต่มีมาตรการที่ต้องปฏิบัติตามภายใน 28 วัน ก่อนเริ่มประกอบธุรกิจสถานที่พัก โดยผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักจะต้องมีหนังสือรับรองการเข้าพัก (Certificate of Occupancy : CO) เพื่อแสดงเป็นหลักฐานว่าสถานที่พักได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของกฎหมาย ในการลงทะเบียนสถานที่พัก และขอใบอนุญาตบริการอาหาร (Food licensing) กับหน่วยงานท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้เจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบพื้นที่ที่จะใช้ทำสถานที่พัก และบริการอาหารเพื่อให้มั่นใจว่ามีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ยังต้องยื่นขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และใบอนุญาตการใช้โทรทัศน์ (TV licensing) ซึ่งครอบคลุมสถานที่พักได้สูงสุดถึง 15 ห้อง รวมถึงที่พักอาศัยสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พัก

ดังนั้นหากนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้จะทำให้สถานที่พักเข้าระบบตามกฎหมายมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อภาครัฐในการตรวจสอบดูแลสถานที่พักได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งยังทำให้ธุรกิจสถานที่พักทุกรูปแบบได้รับการสนับสนุน และได้รับสิทธิประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น การกำหนดคำนิยามตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมถึงธุรกิจสถานที่พักที่มีความหลากหลายรูปแบบในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีปัญหาของการจำแนกสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน ซึ่งคำนิยามดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องของสิทธิประโยชน์ในการมีสถานะเป็นสถานที่พักที่เป็นโรงแรม ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากมีการนำกฎหมายของสหราชอาณาจักรมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหานี้ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้คำนิยามในประเทศไทย โดยมีการกำหนดคำนิยามให้ครอบคลุมถึงสถานที่พักที่มีความ

หลากหลายรูปแบบในปัจจุบัน จะช่วยลดปัญหาของการจำแนกสถานที่พักที่เป็นโรงแรม และสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมออกจากกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจสถานที่พักได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์จากภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

บรรณานุกรม

กฎหมายประเทศไทย

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547. (2551). (กรุงเทพฯ) : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อย

พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562. (2562). (กรุงเทพฯ) : กรมโยธาธิการและผังเมือง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535. (2564). (กรุงเทพฯ) : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561. (2564). (กรุงเทพฯ) : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562. (2562). (กรุงเทพฯ) : สำนักอุทยานแห่งชาติ

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. (2559). (กรุงเทพฯ) : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546. (2560). (กรุงเทพฯ) : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558. (2558). (กรุงเทพฯ) : กระทรวงสาธารณสุข

กฎหมายต่างประเทศ

กฎหมายของประเทศฝรั่งเศส

Code du Tourisms (Book III: Equipment and amenities)

กฎหมายของประเทศสหราชอาณาจักร

The Hotel Owners Act 1956

Development of tourism Act 1969

Aliens Orders 1953 and Aliens Orders 1957

Diplomatic Privileges Act 1964

กฎหมายของประเทศสิงคโปร์

The Hotel Act 1956

Merchant Shipping Act

Nation Maritruue Board Act

หนังสือ

Donald E. Lundberg. *The Hotel and Restaurant Business* (New York: John. Wiley and Sons Inc, 1994)

วรพันธุ์ คล้ามไพบูลย์ และ คุณจิตติพันธ์ ศรีกสิกรรม. (2562). *กฎหมายสำหรับที่พักและโรงแรมขนาดเล็ก หนังสือกฎหมายเกี่ยวกับโรงแรมและสถานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

วิทยานิพนธ์

อภิรักษ์ โกสุมา. (2543). *การพัฒนากฎหมายโรงแรมเพื่อประกอบธุรกิจเอกชน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

อภิญา เกษตรเอี่ยม. (2564). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกิจการโรงแรม* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร้อยโท วันชัย บุลกุล. (2565). *อุตสาหกรรมโรงแรมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรัฐร่วมเอกชน รุ่น 1 พ.ศ. 2532. สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อชิป นนท์กะตระกูล. (2557). *แนวทางการจัดการความปลอดภัยของเกสต์เฮาส์ ในย่านถนนข้าวสารกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนิด้า

บทความจากวารสาร

หนังสือหารือ. (2565) การขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ที่มท 0710/3830 14 มีนาคม 2549. *บทความ กรุงเทพธุรกิจ*.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2565). *ตารางเปรียบเทียบกฎหมายโรงแรมต่างประเทศ ที่เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2544 (เอกสารไม่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่) ขออนุญาตเข้าไปใช้งานห้องสมุด*

อ้างอิงอิเล็กทรอนิกส์

กรมการท่องเที่ยว. (2565). **โควิดกับผลกระทบการท่องเที่ยวไทย (รายงานสภาวะ) สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย**. สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2565. จาก

<https://www.mots.go.th/download/TourismEconomicReport/4TourismEconomicVol4.pdf>

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ. (2565). **ม.44 คุมโรงแรมเถื่อนเข้าสู่ระบบ มีผลบังคับทันที**. สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2565 , จาก

<https://www.tooktee.com/article/?cid=323>

ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย. (2565). รายงานพิเศษ ทำไมประเทศไทย มีแต่โรงแรมเถื่อน. สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.thansettakij.com/business/301660>

เศรษฐกิจภูมิภาค. (2565). **โรงแรมเถื่อน ขอรัฐคุ้มครอง หวั่นถูกยึดทรัพย์แสนล้าน**. สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.prachachat.net/local-economy/news-981877>

ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี. (2565). **การขออนุญาตตั้งโรงแรม**. สืบค้นวันที่ 27 ธันวาคม 2565 , จาก <http://www.ratchaburi.go.th/kmknowledge/1.pdf>

หน่วยงานราชการ

กรมการปกครอง ส่วนรักษาความสงบที่ 3. (2565). (กรุงเทพฯ) : กรมการปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทขนาดเล็ก. (2565).

(กรุงเทพฯ) : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา. (2565). (กรุงเทพฯ) : คณะกรรมการกฤษฎีกา